

Voor de cao-onderhandelingen in sectoren en bedrijven over lonen en arbeidsvoorwaarden voor 2021-2022 is het wachten op een interprofessioneel kader. Of dat er komt is voorlopig onduidelijk.

Regering over het sociaal overleg: klaar het zelf!

We voelen onze cao-onderhandelaars ongeduldig worden. Ze staan te trappelen om in de paritaire comités en vervolgens de bedrijven het overleg over de cao's voor 2021-2022 op gang te brengen. Maar daarvoor moet eerst het interprofessionele kader duidelijk zijn. Al zitten de gerechtigden op sociale uitkeringen al langer te wachten. Volgens de wetgeving op de welvaartsvastheid moesten die al op 15 september 2020 duidelijkheid hebben gekregen.

Geblaat zonder wol

In de vorige Vakbeweging kon je lezen waar we eind januari stonden. Nergens. Waar staan we 14 dagen verder? Nergens. Het zag er even naar uit dat minister van Werk Dermagne op last van PS-voorzitter Paul Magnette het strijdperk zou betreden voor bemiddeling tussen werkgevers en vakbonden. Zijn staatssecretaris Dermine (ook PS) deed er nog een schepje bovenop door druk te zetten op een aanpassing van de Loonnormwet.

Veel geblaat en weinig wol uiteindelijk. Want verder dan een beleefd gesprekje met elk van de banken kwam het niet. Waarna op 2 februari de koude douche werd opengezet, met een brief van premier De Croo himself naar de interprofessionele onderhandelaars, de Groep van 10. Met vooral één boodschap: los het zelf op, zowel de welvaartsvastheid van de uitkeringen als het interprofessioneel akkoord voor 2021-2022. In één zin genoemd zelfs;

van die ontkoppeling van de twee dossiers spreekt de regering zelfs niet. Op een wijziging van de Loonnormwet moeten we al helemaal niet rekenen. Zelfs niet eens op een regeringsinitiatief om wat rek te zetten op de loonnorm via een soepelere administratieve interpretatie. Dat gaat de regering slechts overwegen als ze een concreet voorstel krijgt van de sociale partners zelf. Kortom: een complete patstelling voorlopig. Met daardoor groeiend ongenoegen op het terrein. Wat tot eerste acties op het terrein gaat leiden, te beginnen met een actiedag op 12 februari, om de druk op te voeren.

Welvaart uitgesmeerd of niet

Met wel één lichtpuntje: de regering vraagt de sociale partners het budget voor de welvaartsvastheid van de uitkeringen prioritair in te zetten voor twee van de doelstellingen van het regeerakkoord. Enerzijds de optrekking van de laagste uitkeringen rich-

ting de Europese armoedenorm. En anderzijds de verdere verhoging van het minimumpensioen. Ook voor pensioenloopbanen van minder dan 45 jaar, staat er, iets dat de MR in de vorige regering systematisch in vraag stelde. Laat dit nu net twee prioritaire doelstellingen van de vakbonden zijn. En net die twee punten waarop de werkgevers en de zelfstandigen blokkeren. Die willen bijna twee derde van het budget voor de pensioenen breed uitsmeren over alle gepensioneerden, met uitsluiting van de gepensioneerden aan het minimum. Zoals ook een beetje fatsoenlijke verhoging van de minima in de werkloosheidsverzekering, nochtans de tak met de laagste minima, taboe blijft bij de werkgevers. Je maag keert als je dan in de financiële pers van het VBO moet lezen dat het de vakbonden zijn die het geld breed willen uitsmeren in plaats van voorrang te geven aan mensen in armoede.

Nationale Arbeidsraad ploegt voort

Gelukkig is het overlegkanaal van de Nationale Arbeidsraad (NAR) met die problemen in de Groep van 10 niet volledig dichtgeslibd. Vorige keer las je al

over de cao voor het coronagebonden telewerk en het akkoord over extra werkgelegenheid in de beschutte werkplaatsen. Voor dat laatste moest de regering wel willen volgen. Want aanvankelijk wilde ze de 8,2 miljoen euro via een aanvullende vermindering van patronale RSZ-bijdragen gewoon wegschenken aan de werkgevers, zoals Maggie De Block (Open VLD) onder vorige regering al wilde doen. Minister van Sociale Zaken Vandenbroucke heeft de liberalen deze keer kunnen overtuigen om toch voor de helft voor werkgelegenheid te gaan, dus voor 4,1 miljoen, zoals de NAR op voorstel van het ACV had geopperd.

Inmiddels hebben we ook al twee nieuwe akkoorden in de NAR. Eentje over het prikverlof voor werknemers: een unaniem positief advies over het wetsontwerp van minister van Werk Dermagne over de doorbetaling van het loon wanneer de werknemer naar het vaccinatiecentrum van zijn stad of streek moet voor het coronaspuitje. Meer daarover op blz. 7. En eentje over het voorstel van richtlijn voor een Europees minimumloon (hieronder).

De loon-cao's zijn van ons

Europees en bijgevolg ook nationaal zijn de standpunten over de invoering van een Europees minimumloon totaal tegengesteld. De Belgische vakbonden willen die doorbraak. De werkgevers bestrijden hem te vuur en te zwaard. Maar beiden zijn het over één zaak wel roerend eens: moest die richtlijn er ooit komen, dan moeten de Belgische minimumlonen in de regel behandeld worden als 'conventioneel', want gebaseerd op cao's in de NAR en in de sectoren. Terwijl de Europese Commissie er nu van uitgaat dat het een wettelijk stelsel is, omwille van onze techniek van algemeenverbindendverklaring van dergelijke cao's. Vreemd, merkt de NAR op, want Finland, dat ook zo werkt, wordt dan weer wel als 'conventioneel' behandeld. Al erkent de NAR wel dat

“Lichtpuntje: de regering vraagt de sociale partners het budget voor de welvaartsvastheid van de uitkeringen prioritair in te zetten voor de optrekking van de laagste uitkeringen richting de Europese armoedenorm en voor een verdere verhoging van het minimumpensioen.”

Chris Serroyen

niet alles conventioneel is. Neem de overheid, met zijn principe van eenzijdige vaststelling van de arbeidsvoorwaarden, ook al wordt daar vaak over onderhandeld. Neem de nieuwe wet op het verenigingswerk met slechts 5 euro per uur. Neem de ingrepen van de regering-Michel in de minimumlonen via de flexi-jobs en via de startersjobs voor jongeren. Van vroeger dateert het aparte verloningsstelsel voor de PWA's (wijk-werking in het Vlaamse Gewest) en voor startbaanovereenkomsten als er opleiding wordt aangeboden (min 10%). Dat zijn wel wettelijke minimumlonen, erkent de NAR. Dat is meer dan een woordspelletje. Als de richtlijn er komt, dan kunnen we de specifieke bepalingen rond wettelijke minimumlonen als breekijzer gebruiken om bij ons orde op zaken te stellen. Want van de nieuwe regering zal het voorlopig ook niet komen. Dat moge inmiddels wel duidelijk zijn.

Overleg over herstel een sof

Bij al dat werk in de NAR kwam ook het intensieve overleg in het adviescomité voor het Belgische Plan voor Herstel en Veerkracht, dat deze maand binnen moet zijn bij de Europese Commissie. Zoals Europa vraagt moeten de sociale partners daarbij betrokken worden, samen met andere middenveldorganisaties. Dat wordt georganiseerd via de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven in samenwerking met de Federale Raad

voor Duurzame Ontwikkeling, waardoor onder meer de milieu-organisaties mee aan boord zijn. Niet onbelangrijk omwille van de voorrang die Europa vraagt voor de ecologische transitie. In Vlaanderen en Brussel worden de sociale partners ook betrokken, via de SERV, Mora (Mobiliteitsraad) en Brussels.partners. In de Franse Gemeenschap (Fédération Wallonie-Bruxelles) en het Waalse Gewest is er voorlopig nog geen spoor van inspraak. Vaststelling alvast: veel overleg, maar met zeer weinig impact, laat staan interesse voor de aanbreng van de adviesorganen. Schijninspraak dus. Versterkt doordat de werkgevers er alles aan doen om de scherpste uit de adviezen te houden. Met nu meer en meer de vraag of het sop de kool wel waard is. Meer daarover op blz. 2-3.

| Chris Serroyen |

Europa vraagt dat voorrang wordt gegeven aan ecologische transitie in de plannen voor herstel en veerkracht.

© Shutterstock